

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. Legea nr. 352 din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 14 – 17, art. 40), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează, precum urmează:

Notă. Pe tot parcursul textului:

cuvintele ”*Ministerul Culturii și Turismului*” se substituie cu cuvintele ”*autoritatea centrală de turism*”, la cazul gramatical respectiv;

cuvintele ”*structurile de primire turistică*” și ”*structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare și servire a mesei*” se substituie cu cuvintele ”*unități de cazare turistică*”, la cazul gramatical respectiv;

cuvintele ”*act de clasificare*” se substituie cu cuvintele ”*certificat de clasificare*”, la cazul gramatical respectiv.

1. Articolul 3.

a) următoarele noțiuni se modifică și se expun în redacție nouă:

- noțiunea ”*agenție de turism*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**agenție de turism** – persoană fizică (întreprindere individuală) sau juridică, care organizează, oferă și vinde pachete de servicii turistice sau servicii turistice; agențiile de turism pot fi de următoarele tipuri: agenție de turism tur-operatorie și agenție de turism detailistă;”

- noțiunea ”*birou de informare turistică*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**Birou de Informare și Promovare Turistică** - instituție publică care are drept scop informarea turiștilor despre potențialul turistic natural și antropic al țării, unități de cazare turistică, agrement, transport turistic, precum și prestarea de servicii în vederea promovării imaginii turistice a țării”;

- noțiunea ”*destinație turistică*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**destinație turistică** - spațiu geografic, loc destinat vizitării în scop turistic”;

- noțiunea ”*ghid turistic*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**ghid de turism** - persoana care deține calificarea necesară și este autorizată, în rezultatul atestării, să însoțească un vizitator sau un grup turistic și să acorde acestora, în limitele contractului de servicii turistice, asistență calificată, oferind informații despre destinațiile turistice”;

- noțiunea ”*localitate turistică*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**localitate turistică** – localitate care dispune de patrimoniu turistic și infrastructură turistică, în care activitățile economice susțin preponderent prestarea serviciilor turistice”;

- noțiunea ”*pachet turistic (pachet de vacanță, pachet de călătorie)*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**pachet de servicii turistice** – combinație prestabilă a cel puțin 2 dintre elementele următoare, în cazul în care aceste servicii sunt vândute sau oferite spre vânzare la un preț total și depășesc 24 de ore sau includ cazare de o noapte: transport, cazare, alte servicii turistice, care nu sunt subsidiare transportului sau cazării și care reprezintă o parte din

pachetul de servicii, cum ar fi: alimentație, tratament balnear, agrement și altele. Asigurarea de călătorie nu constituie element al pachetului de servicii turistice”;

- noțiunea ”*structură de primire turistică*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**unitate de cazare turistică** – construcție destinată cazării turiștilor”;

- noțiunea ”*turism*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**turism** – ansamblul de relații și fenomene ce rezultă din deplasarea și sejurul persoanelor în orice loc, altul decât mediul uzual, pe o perioadă mai mică de un an și în alt scop decât angajarea la o întreprindere înregistrată în țara sau în locul vizitat”;

- noțiunea ”*turist*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**turist** - vizitator care efectuează o călătorie în scop turistic pe o perioadă mai mare de 24 de ore sau deplasarea include cazare de cel puțin o noapte”;

- noțiunea ”*turoperator*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**agenție de turism tur-operator (tur-operator)** – persoană fizică sau juridică care, în mod neocazional, organizează pachete de servicii turistice și le vinde sau le oferă spre vânzare direct sau prin intermediul unei agenții de turism detaliste”;

- noțiunea ”*vizitator*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**vizitator** - persoană care se deplasează în orice loc, altul decât mediul uzual, pentru o perioadă mai mică de un an și în alt scop decât angajarea la o întreprindere înregistrată în țara sau în locul vizitat. Noțiunea de vizitator include noțiunile de excursionist și turist”;

- noțiunea ”*zonă turistică națională*” se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: ”**zonă turistică națională** - parte a teritoriului Republicii Moldova, care dispune de patrimoniu turistic și infrastructură specific turistică, în care activitățile economice susțin preponderent prestarea serviciilor turistice”.

b) următoarele noțiuni se exclud: ”**Registrul rezidenților zonelor turistice naționale**”, ”**rezident al zonei turistice naționale**” și ”**voucher turistic**”

c) se includ următoarele noțiuni noi:

agenție de turism detalistă (detailist) - persoană fizică sau juridică care vinde sau oferă spre vânzare servicii turistice proprii sau contractate de la alți furnizori, precum și pachete de servicii turistice stabilite de tur-operator”;

atestat de calificare al ghidului de turism – document eliberat de către autoritatea centrală de turism, prin care se confirmă capacitatea profesională a persoanelor de a exercita activitatea de ghid de turism;

autoritatea centrală de turism - autoritatea administrației publice centrale responsabilă de domeniul turismului. Denumirea autorității centrale de turism se stabilește în Legea cu privire la Guvern.

centru de informare turistică – entitate destinată să comunice publicului informații utile cu caracter turistic;

certificat de clasificare – act permisiv, ce atestă categoria de confort a unităților de cazare turistică;

Contul Satelit în Turism - sistem statistic ce conține un ansamblu de instrumente și tehnici, care determină conexiunea turismului cu alte ramuri ale economiei și cuantifică ponderea turismului în Produsul Intern Brut al țării;

întreprindere de turism – agent economic prestator de servicii turistice, avînd statut de agenție de turism (tur-operator / detailistă) sau unitate de cazare turistică;

mediu uzual – spațiu geografic, care poate include mai multe localități, în limita căruia o persoană își desfășoară activitatea cotidiană;

personal de specialitate în turism - personalul de specialitate încadrat în întreprinderile de turism și în birouri/centre de informare turistică, în baza funcțiilor prevăzute de Nomenclatorul funcțiilor din domeniul turismului;

stațiune turistică – localitate sau parte a unei localități, care dispune de patrimoniu turistic și infrastructură turistică, în care activitățile economice susțin preponderent prestarea serviciilor turistice;

zonă turistică - arie geografică cu un nivel concentrat de resurse turistice, care prin potențialul său turistic este de natură să prezinte interes pentru turiști;

2. Din articolul 6 se exclude litera t).

3. După articolul 9 se includ două articole noi, 9¹ și 9², cu următorul cuprins:

” **Articolul 9¹**. Registrul turismului

(1) Registrul turismului este o bancă de date care conține informații despre resursele turistice, infrastructura specific turistică, infrastructura de transport și subiectele activității turistice.

(2) Registrul turismului este ținut în format electronic, în baza unui sistem informațional integrat.

(3) Posesor și deținător al Registrului turismului este autoritatea centrală de turism.

(4) Modalitatea de ținere a Registrului turismului și înregistratorii de bază se stabilesc prin Regulament aprobat de Guvern”.

Articolul 9². Destinațiile turistice

(1) În plan geografic, destinațiile turistice se divizează în țări, zone turistice, localități turistice, stațiuni turistice și obiective turistice.

(2) Zonele turistice sunt determinate în rezultatul evaluării potențialului turistic al unităților administrative teritoriale și sunt delimitate în Planul de Amenajare a Teritoriului Național.

(3) Statutul de zonă turistică națională, localitate sau stațiune turistică se acordă prin hotărîre de Guvern, la propunerea autorității centrale de turism.

(4) Normele metodologice privind evaluarea potențialului turistic al UAT, determinarea zonelor turistice, acordarea statutului de zonă turistică națională, localitate turistică și stațiune turistică se elaborează de către autoritatea centrală de turism și se aprobă de Guvern.”

4. Articolul 10 se expune în redacție nouă, după cum urmează:

“**Articolul 10**. Activitatea turistică

(1) Raporturile juridice între subiecții activității turistice se reglementează prin contracte, în conformitate cu prevederile Codului Civil al Republicii Moldova.

(2) Întreprinderile de turism și ghizii de turism de peste hotare pot activa în Republica Moldova, cu respectarea prevederilor legislației Republicii Moldova.

5. Articolele 10¹ și 10² se exclud.

6. Articolul 11:

articolul se completează cu o literă nouă cu următorul cuprins: „e) contractarea companiilor aeriene în vederea organizării programelor charter pentru anumite țări de destinație turistică.”

7. Articolul 14:

alineatul (1):

- se exclud literele b), f), j);

- în litera d):

sintagma ”conform modelului aprobat” se substituie cu sintagma ”conform prevederilor Codului Civil”;

cuvintele ”și să utilizeze vouchere turistice” se exclud;

din alineatul (2) litera ”b)” se exclude .

8. Articolul 15:

alineatul (1):

literele b), d), f) se exclud;

litera e) se modifică și se expune în următoarea redacție: ”dispunerea de contracte de colaborare încheiate cu furnizori de servicii turistice străini și locali”;

alineatul se completează cu 2 litere noi cu următorul cuprins:

” g) conducătorul/administratorul trebuie să dispună de certificat de categoria „A” privind absolvirea cursurilor de perfecționare în domeniul turismului de sau diplomă de masterat cu specializare în domeniul turismului;

h) personalul de specialitate trebuie să dispună de certificate privind absolvirea cursurilor de perfecționare în domeniul turismului sau diplome de studii cu specializare în domeniul turismului.”

alineatul (2):

litera c) se exclude;

alineatul se completează cu 2 litere noi cu următorul cuprins:

” d) conducătorul/administratorul trebuie să dispună de certificat de categoria „A” privind absolvirea cursurilor de perfecționare în domeniul turismului sau diplomă de masterat cu specializare în domeniul turismului;

e) personalul de specialitate trebuie să dispună de certificate privind absolvirea cursurilor de perfecționare în domeniul turismului sau diplome de studii cu specializare în domeniul turismului.”

alineatul (3):

litera b) se modifică și se expune în următoarea redacție:” copia certificatului privind absolvirea cursurilor de perfecționare în domeniul turismului valabil pentru funcția respectivă sau diploma de studii cu specializare în domeniul turismului – pentru personalul de specialitate; copia certificatului de categoria „A” privind absolvirea cursurilor de perfecționare în domeniul turismului sau a diplomei de masterat cu specializare în domeniul turismului – pentru conducător / administrator;”

9. Articolul 16 se expune în redacție nouă, după cum urmează:

”Articolul 16. Evidența și monitorizarea circulației turistice

(1) Evidența fluxului de persoane care traversează frontiera de stat, separat pe țări, se realizează de către Poliția de Frontieră.

(2) Evidența circulației turistice (sosirile vizitatorilor străini în Republica Moldova, plecările vizitatorilor moldoveni în străinătate, frecventarea structurilor de primire turistică, vizitarea destinațiilor turistice) se realizează de către Organul Central de Statistică.

(3) Monitorizarea circulației turistice se efectuează de către autoritatea centrală de turism.

(4) Datele privind numărul de persoane care traversează frontiera de stat, separat pe țări, se prezintă lunar Organului Central de Statistică de către Poliția de Frontieră, în bază de acord, conform legislației în vigoare.

(5) Datele statistice privind frecventarea structurilor de primire turistică, vizitarea destinațiilor turistice, prestarea serviciilor turistice se prezintă trimestrial Organului Central de Statistică.

(6) Organul Central de Statistică prezintă autorității centrale de turism informații și rapoarte statistice centralizate privind statistica turismului.”

10. După articolul 16 se include un articol nou, 16¹, cu următorul conținut:

”Articolul 16¹. Contul Satelit în Turism

(1) Scopul Contului Satelit în Turism este asigurarea unității metodologice în definirea, colectarea, analiza și interpretarea datelor din turism la nivel de țară.

(2) Pentru compilarea Contului Satelit în Turism se colectează și prelucrează datele statistice privind cheltuielile generate de consumul turistic, care vizează cazarea, transportul, alimentația publică, serviciile culturale, agrementul, serviciile de asigurări, produsele autohtone, serviciile turistice oferite de agenții economici din turism, ocuparea forței de muncă în turism și toate cheltuielile care duc la generarea fluxului monetar turistic.

(3) Implementarea Contului Satelit în Turism, conform standardelor internaționale, se realizează de către Organul central de statistică în trei etape:

- elaborarea Ghidului metodologic de compilare a Contului Satelit în Turism;
- crearea unui sistem de cercetări statistice, care să asigure sursele necesare de informații statistice pentru compilarea Contului Satelit în Turism;
- elaborarea sarcinii tehnice și aplicației informatice pentru introducerea, prelucrarea, verificarea, validarea și centralizarea datelor statistice.”

11. Articolul 17 se expune în redacție nouă, după cum urmează:

„Articolul 17. Structuri de informare și promovare turistică

(1) În scopul informării persoanelor fizice și juridice interesate despre potențialul turistic, serviciile și ofertele turistice, este creat Biroul de Informare și Promovare Turistică și sunt constituite centre de informare și promovare turistică.

(2) Biroul de Informare și Promovare Turistică este o instituție publică din subordinea autorității centrale de turism.

(3) Biroul de Informare și Promovare Turistică poate avea filiale în republică și în țările de interes turistic major pentru Republica Moldova.

(4) Autoritățile administrației publice locale, asociațiile profesionale, agenții economici din industria turismului sau persoane fizice pot crea centre de informare turistică.

(5) Cerințele privind activitățile și serviciile prestate în cadrul Biroului de Informare și Promovare Turistică se stabilesc prin Regulament aprobat de Guvern.

(6) Cerințele privind activitățile și serviciile prestate în cadrul centrelor de informare și promovare turistică se stabilesc de către autoritatea centrală de turism.

12. Articolul 18:

din alineatul (3) se exclud cuvintele: *”să declassifice structurile de primire turistică”*;

din alineatul (4) se exclude cuvântul: *”Declasificarea”*;

articolul se completează cu un alineat nou, (5), cu următorul conținut: *”În cazul aprobării noilor criterii de clasificare a unităților de cazare turistică, unitățile de cazare turistică*

clasificate sunt obligate, în decurs de 6 luni de la aprobarea modificărilor, să obțină un nou certificat de clasificare”.

13. Articolul 18¹:

alineatul (1):

- litera c) se exclude;

- din litera h) se exclud cuvintele: *” din cadrul Centrului Național de Perfecționare a Cadrelor din Industria Turismului sau din cadrul altor instituții în domeniu acreditate în condițiile legii”*;

din alineatul (7) se exclud cuvintele: *”sau de servire a mesei”*;

alineatul (9) se modifică și se expune în redacție nouă, după cum urmează: *”Certificatul de clasificare se eliberează pentru o perioadă nedeterminată”*;

din alineatul (11) se exclud cuvintele: *”sau în cazul expirării termenului de valabilitate a certificatului de clasificare”*.

14. Articolul 18² se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” Articolul 18². Suspendarea și retragerea certificatului de clasificare.

(1) Unitățile de cazare turistică sunt obligate să respecte, pe toată perioada de funcționare, criteriile ce au stat la baza clasificării. Nerespectarea criteriilor de clasificare poate servi temei pentru suspendarea sau retragerea certificatului de clasificare.

(2) Verificarea respectării criteriilor ce au stat la baza clasificării se efectuează de către autoritatea centrală de turism.

(3) Suspendarea și retragerea certificatului de clasificare se efectuează conform Legii 160 – XVII din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(4) Retragerea certificatului de clasificare se efectuează și în cazul când se constată o gravă atingere interesului public, securității naționale, ordinii sau sănătății publice, provocată de cauze ce nu pot fi înlăturate.

15. După articolul 18² se include un capitol nou, III¹, cu următorul cuprins:

Capitolul III¹. Activitatea excursionistă

Articolul 18³. Organizarea și deservirea excursiilor

(1) Organizarea și deservirea excursiilor se efectuează pe rute turistice certificate, în baza contractului de prestare a serviciilor de ghid.

(2) Rutele turistice sunt elaborate de către ghizi de turism ori cu asistența nemijlocită a acestora.

(3) Rutele turistice sunt certificate și înregistrate de către autoritatea centrală de turism.

(4) Cererile de certificare și înregistrare a rutelor turistice sunt înaintate de către agenții de turism, care au în state ghid de turism, asociații de specialitate, autorități ale administrației publice.

(5) Normele metodologice privind elaborarea, certificarea și înregistrarea rutelor turistice se aprobă de către autoritatea centrală de turism.

Articolul 18⁴. Activitatea ghizilor de turism

(1) Activitatea în calitate de ghid de turism în Republica Moldova poate fi exercitată de persoana care întrunește următoarele condiții:

a) este cetățean al Republicii Moldova sau cetățean străin cu drept de ședere în Republica Moldova;

b) locuiește în Republica Moldova nu mai puțin de 3 ani;

c) are capacitate deplină de exercițiu;

d) nu are antecedente penale nestinse;

e) deține atestat de calificare al ghidului de turism, eliberat de către autoritatea centrală de turism.

(2) Cerințele față de persoanele care vor să practice activitatea de ghid de turism, condițiile de atestare, modalitatea de eliberare / retragere a atestatului de calificare și a ecusonului de ghid de turism, mecanismul de control a activității ghidului de turism, precum și modul de evidență a ghizilor de turism se stabilesc prin Regulament aprobat de Guvern.

(3) Selectarea, instruirea și perfecționarea ghidului de turism se efectuează de instituțiile de învățământ de stat și private, acreditate în condițiile legii.

(4) Normele metodologice și criteriile de selectare, instruire și perfecționare a ghidului de turism se aprobă de către autoritatea centrală de turism.

(5) În timpul desfășurării activității, ghidul de turism este obligat să dețină asupra sa ecusonul ghidului de turism, expus în loc vizibil.

(6) Controlul activității ghizilor de turism se efectuează de către autoritatea centrală de turism.

(7) Evidența ghizilor de turism atestați se efectuează de către autoritatea centrală de turism prin completarea Registrului ghizilor de turism atestați din Republica Moldova, parte componentă a Registrului turismului.

Articolul 18⁵. Atestarea ghizilor de turism

(1) Persoanele care vor să practice activitatea de ghid de turism sunt supuse atestării, în scopul verificării nivelului cunoștințelor și capacității de aplicare a lor în organizarea excursiilor.

(2) Atestarea ghidului de turism, eliberarea / retragerea atestatului de calificare și a ecusonului se efectuează gratuit de către autoritatea centrală de turism.

(3) Cu cel puțin 20 de zile înainte de data desfășurării examenului, persoanele care doresc să obțină atestat de calificare al ghidului de turism, depun la Comisia de Atestare, creată de autoritatea centrală de turism, personal, sau prin scrisoare recomandată, sau prin poștă electronică, cerere, la care se anexează copiile următoarelor acte:

a) buletinul de identitate;

b) curriculum vitae;

c) actul de identitate care dovedește cetățenia Republicii Moldova sau al unui alt stat, cetățeniei cărora au dreptul la muncă în RM;

d) după caz - actul care dovedește dreptul de ședere în Republica Moldova pentru un termen nu mai mic de 3 ani;

e) certificat medical;

f) declarația pe propria răspundere privind lipsa antecedentelor penale.

g) diploma sau certificatul de absolvire a unei instituții de învățământ sau de formare profesională continuă specializate, de stat sau private, din Republica Moldova, acreditate în condițiile legii;

h) 3 fotografii color, format 3x4 cm.

(4) Originalele actelor menționate în alineatul (3) al prezentului articol se prezintă pentru verificare cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea desfășurării examenului.

(5) Examenul de atestare constă din partea teoretică și partea practică. Subiectele pentru examen și criteriile de evaluare sunt elaborate de către Comisia de atestare și publicate pe site-ul autorității centrale de turism cel puțin cu 15 zile înainte de desfășurarea examenului.

(6) În termen de 10 zile lucrătoare din data susținerii examenului, Agenția Turismului emite actul administrativ privind aprobarea rezultatelor examenului, eliberează solicitanților, care au promovat examenul, atestate de calificare și ecusoane și efectuează înregistrările în Registrul ghizilor de turism atestați din Republica Moldova.

(7) Termenul de valabilitate al atestatului de calificare al ghidului de turism și al ecusonului este de 5 ani. ”

Capitolul V ¹. *Turismul social*

Articolul 25¹. Principiile politicii de stat în domeniul turismului social.

(1) Turismul social asigură accesul persoanelor dezavantajate la servicii turistice.

(2) Politica de stat în domeniul turismului social se bazează pe următoarele principii:

- a) asigurarea accesului la un pachet minim de servicii turistice pentru grupurile de persoane ce necesită protecție socială;
- b) susținerea turismului social de către autoritățile administrației publice centrale și locale;
- c) coordonarea și reglementarea activității în cadrul turismului social de către autoritatea centrală de turism;
- d) acordarea facilităților la prestarea serviciilor turistice cu caracter social.

Articolul 25². Mijloacele financiare pentru susținerea turismului social

(1) Mijloacele financiare destinate susținerii turismului social se constituie în limita mijloacelor bugetare aprobate pentru aceste scopuri, precum și din alte surse legale.

Articolul 25³. Suportul statului în dezvoltarea turismului social.

(1) Statul sprijină turismul social prin desfășurarea de campanii promoționale, organizarea și finanțarea de programe turistice sociale, alte instrumente și mecanisme legale.

(2) Pentru formarea pachetelor de servicii turistice și organizarea programelor excursioniste destinate turismului social, la încheierea contractelor de prestare de servicii de transport, agenții transportatori sunt în drept să stabilească tarife inferioare tarifelor minime plafonate, reglementate de către instituțiile statului.

17. Capitolul VII se exclude

18. Capitolul VIII se expune în redacție nouă, după cum urmează:

„Capitolul VIII. Pregătirea și perfecționarea cadrelor pentru domeniul turismului

Articolul 38. Pregătirea și perfecționarea cadrelor

(1) Pregătirea cadrelor pentru domeniul turismului se realizează de către instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate de stat și private, acreditate în condițiile legii.

(2) Programele de studii și planurile de învățământ destinate pregătirii cadrelor pentru domeniul turismului sunt aprobate de organele de resort, după avizarea acestora de către autoritatea centrală de turism.

(3) Personalul de specialitate încadrat în întreprinderile de turism, cu excepția funcțiilor de jurist, contabil, personalul tehnic și de deservire, este obligat, o dată la 5 ani, să absolva cursuri de perfecționare profesională.

(4) Cursurile de perfecționare nu sunt obligatorii pentru deținătorii diplomelor de studii superioare/medii de specialitate cu specializare în domeniul turismului, cu excepția directorilor / administratorilor întreprinderilor de turism (solicitanții de certificate de categoria "A") care nu dețin diplome de master cu specializare în domeniul turismului.

(5) Absolvenților cursurilor de perfecționare profesională li se eliberează certificate privind absolvirea cursurilor de perfecționare în domeniul turismului, cu perioada de valabilitate de 5 ani.

(6) Pentru personalul cu vechime în muncă în domeniul turismului mai mare de 15 ani, certificatul privind absolvirea cursurilor de perfecționare în domeniul turismului se eliberează pe termen nelimitat, după absolvirea cursurilor de perfecționare profesională.

(7) Vechimea în muncă în domeniul turismului, pentru personalul stipulat în alineatul (6) al prezentului articol, se consideră activitatea în funcții responsabile de turism din cadrul

întreprinderilor de turism, autorității centrale de turism, instituțiilor, asociațiilor obștești și profesionale de profil, precum și în calitate de ghid de turism.

(8) Certificatele privind absolvirea cursurilor de perfecționare în domeniul turismului sunt de 4 categorii:

a) categoria „A” - pentru director / administrator întreprindere de turism;

b) categoria „B” - pentru personalul de specialitate cu studii superioare din cadrul întreprinderii de turism, cu excepția absolvenților instituțiilor de învățământ cu specializare în domeniul turismului;

c) categoria „C” – pentru ghizi de turism;

d) categoria „D” - pentru personalul de specialitate cu studii medii / medii speciale din cadrul întreprinderii de turism, cu excepția absolvenților instituțiilor de învățământ cu specializare în domeniul turismului.

(9) Solicitanții certificatului de categoria „A” vor prezenta documente ce atestă vechimea în muncă în funcții de specialitate în agenție de turism / asociație de specialitate / autoritatea centrală de turism, după cum urmează:

a) pentru activitatea agenției de turism tur-operatorie - cel puțin 3 ani;

b) pentru activitatea agenției de turism detailiste - cel puțin 2 ani.

(10) Perfecționarea personalului încadrat în industria turismului se realizează de către instituții de învățământ acreditate, în baza programelor avizate de Ministerul Educației și aprobate de autoritatea centrală de turism.

(11) Acreditarea instituțiilor de învățământ care realizează perfecționarea cadrelor din industria turismului se efectuează de către organele de resort, după avizarea de către autoritatea centrală de turism.

(12) Actele de calificare ale altor state similare diplomelor de studii sau certificatelor privind absolvirea cursurilor de perfecționare în domeniul turismului menționate în prezentul articol vor fi recunoscute pentru activitate în Republica Moldova în baza acordurilor de reciprocitate, încheiate între state.

Articolul 38¹. Nomenclatorul funcțiilor din domeniul turismului

(1) Personalul de specialitate încadrat în întreprinderile de turism, activează în baza funcțiilor prevăzute de Nomenclatorul funcțiilor din domeniul turismului.

(2) Nomenclatorul funcțiilor din domeniul turismului se aprobă de către autoritatea centrală de turism, în baza Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova.

(3) Agenții economici din domeniul turismului vor angaja în condițiile legii, cu prioritate, personal absolut al instituțiilor de învățământ cu profil turistic.

19. După capitolul VIII se include un nou capitol, VIII¹, cu următorul cuprins:

Capitolul VIII¹. Răspunderea pentru încălcarea legislației turistice. Litigiile în turism.

Articolul 38³. Supravegherea și controlul

(1) Supravegherea și controlul de specialitate asupra activității întreprinderilor din turism se efectuează de către autoritatea centrală de turism, în limita competențelor stabilite prin Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și prezenta lege.

(2) Supravegherea și controlul activității de turism în teritoriu se efectuează de către reprezentanții autorității centrale de turism și, în caz de necesitate, cu concursul autorităților administrației publice locale.

Articolul 38⁴. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

(1) Constituie încălcări ale prezentei legi:

- a) desfășurarea activității în domeniul turismului fără personal calificat și/sau autorizat;
- b) desfășurarea activității unităților de cazare turistică în lipsa certificatului de clasificare;
- c) plasarea informației neveridice privind tipul și categoria unității de cazare;
- d) încheierea, de către întreprinderile de turism, a contractelor de servicii turistice cu unități de cazare turistică neclasificate;
- e) neprezentarea organului central de statistică a dărilor de seamă statistice și financiare în termenele stabilite prin lege;
- f) desfășurarea activității ghidului de turism fără ecusonul ghidului de turism, expus în loc vizibil.

(2) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea conform legislației în vigoare.

(3) Examinarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale pentru nerespectarea prezentei legi se efectuează conform procedurilor și atribuțiilor stabilite de Codul contravențional

Articolul 38⁵. Soluționarea litigiilor

(1) Toate litigiile ce pot apărea în procesul implementării prezentei legi, dintre agenții economici din turism și turiști, vor fi soluționate pe cale amiabilă, iar în cazul când acest lucru va fi imposibil, ele vor fi trecute în competența instanțelor judecătorești, conform prevederilor legislației în vigoare.

Articolul II. Anexa la Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170–175, art. 494), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:
compartimentul „Agenția Turismului” se completează cu poziția 3 cu următorul cuprins: ”

3.	Atestat de calificare al ghidului de turism	Gratuit	5 ani
----	---	---------	-------